

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił K. C. prawa do wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego po zmarłej M. C.. W uzasadnieniu wskazano, że dodatkowe świadczenie pieniężne nie może być wypłacone jako niezrealizowane świadczenie – ponieważ art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do tych świadczeń nie ma zastosowania.

(decyzja – k. 32 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł K. C. wnosząc o jej zmianę i wypłatę dodatkowego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów przysługującego jego żonie M. C. zmarłej w dniu 7 kwietnia 2021 roku. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że jego żonie żyjącej w dniu 31 marca 2021 roku przysługiwało prawo do dodatkowego świadczenia pieniężnego. Ustawa nie przewiduje odmowy wypłaty, wstrzymania lub cofnięcia świadczenia w przypadku śmierci osoby uprawnionej po dniu 31 marca 2021 roku, w którym wypłacane jest świadczenie. Ustawa nie przewiduje również odmowy wypłaty świadczenia osobie uprawnionej z tego powodu. W ustawie brak jest jakichkolwiek przesłanek, aby było to intencją ustawodawcy.

(odwołanie – k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podnosząc argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 5-5 verte)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. (żona K. C.) zmarła w dniu 7 kwietnia 2021 roku uprawniona była do emerytury na mocy decyzji organu rentowego z dnia 19 października 2005 roku i dodatku pielęgnacyjnego na mocy decyzji organu rentowego z dnia 13 lutego 2007 roku.

(decyzja – k. 5, 14, odpis skrócony aktu małżeństwa – k. 26, odpis skrócony aktu zgonu – k. 27 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

K. C. w dniu 10 maja 2021 roku złożył do ZUS wniosek o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po osobie uprawnionej do świadczeń emerytalno – rentowych po zmarłej M. C..

(wniosek – k. 24-25 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Decyzją z dnia 12 maja 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku K. C. z dnia 10 maja 2021 roku przyznał niezrealizowane świadczenie po zmarłej M. C..

(decyzja – k. 28 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 17 czerwca 2021 roku wnioskodawca ponownie złożył do ZUS wniosek o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po osobie uprawnionej do świadczeń emerytalno – rentowych - po zmarłej M. C.. W załączonym do wniosku piśmie odwołujący wniósł o wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego (tzw. 13 emerytura) należnego jego zmarłej żonie z tytułu pobierania emerytury.

(pismo – k. 29, wniosek – k. 30-31 verte załączonych do sprawy akt organu rentowego)

W dniu 29 czerwca 2021 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

(decyzja – k. 32 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych wnioskodawcy, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Należy w tym miejscu podkreślić z całą stanowczością, iż powyższy stan faktyczny był między stronami – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy – w całości bezsporny, natomiast strony wywodziły z niego odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ k.p.c., zgodnie z którym Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, między innymi w sytuacji, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy.

W rozpoznawanej sprawie strony nie wnosiły o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a złożone dotychczas pisma procesowe i brak wniosków dowodowych, po pouczeniu o możliwości ich zgłaszania dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Zgodnie z art. 2 ustawy o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz.U.2021.1808 t.j.), dodatkowe roczne świadczenie pieniężne przysługuje osobom, które w dniu 31 marca roku, w którym wypłacane jest dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, mają prawo do:

- 1) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1656),
- 2) świadczeń z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1-4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266, 1535 i 1621),
- 3) świadczeń, o których mowa w art. 12 i art. 16 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r. poz. 517 oraz z 2021 r. poz. 794),
- 4) świadczeń, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a-c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320),
- 5) świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a-c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320),
- 6) emerytur i rent, o których mowa w art. 3 pkt 1-3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794 i 1621),
- 7) rent, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6-8 oraz art. 49, art. 50 i art. 52 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205 oraz z 2021 r. poz. 1621),

8) rent, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2020 r. poz. 984),

9) renty socjalnej, o której mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1300 oraz z 2021 r. poz. 1621),

10) świadczenia przedemerytalnego i zasiłku przedemerytalnego, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych ((Dz. U. z 2020 r. poz. 1725 oraz z 2021 r. poz. 353),

11) świadczenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. z 2020 r. poz. 684 oraz z 2021 r. poz. 794),

12) renty strukturalnej, o której mowa w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Renty strukturalne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,

13) okresowej emerytury kapitałowej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926),

14) emerytury, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924 oraz z 2021 r. poz. 1621),

15) świadczenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 128 oraz z 2021 r. poz. 1621),

16) okresowej emerytury rolniczej, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637 oraz z 2017 r. poz. 38),

17) rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2021 r. poz. 419 i 1621)

W myśl art. 13 w/w ustawy, w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy:

1) ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników;

2) ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, z wyjątkiem art. 46 tej ustawy;

3) ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, (...) Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, z wyjątkiem art. 47 tej ustawy;

4) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z wyjątkiem **art. 136 tej** ustawy.

Natomiast zgodnie z art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2021.o.291 t.j.), w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego

gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

W niniejszej sprawie skarżący wnioskował o wypłatę dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego należnego jego zmarłej żonie z tytułu pobierania emerytury. Co ważne jednak podkreślenia owe świadczenie należy do kategorii świadczeń wypłacanych wyłącznie świadczeniobiorcom. Oznacza to, że prawo do jego wypłaty nie przechodzi po śmierci świadczeniobiorcy na członków rodziny. Dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie można zakwalifikować jako świadczenia niezrealizowanego, gdyż ustawa tego nie przewiduje.

Ustawa o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym wyklucza możliwość zastosowania w przypadku świadczenia dochodzonego przez wnioskodawcę przepisu art.136 ustawy emerytalnej, a tylko ten przepis mógłby stać się podstawą wypłaty tzw. 13 emerytury. Uprawniona M. C. (żona K. C.) zmarła w dniu 7 kwietnia 2021 roku, zatem prawo do wypłaty dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów wygasło z chwilą jej śmierci.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.